

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

Подршка интеграцији начела родне равноправности у сектору безбедности

Представници министарстава одбране Босне и Херцеговине, Македоније, Црне Горе, Србије и Програма Уједињених нација за развој, потписали су данас у Београду заједничку изјаву чиме је озваничен почетак пројекта „Подршка интеграцији начела родне равноправности у реформу сектора безбедности на западном Балкану“. У име Министарства одбране Републике Србије изјаву је потписала државна секретарка др Тања Мишчевић.

Састанку у Дому Војске присуствовали су министар одбране Драган Шутановац који је отворио скуп, државна секретарка у Министарству одбране др Тања Мишчевић, амбасадор Краљевине Шведске Кристер Асп, затим војни аташе Амбасаде Краљевине Норвешке Есбен Ос, стални представник Уједињених нација у Србији Вилијам Инфанте и други представници земаља у региону.

Обраћајући се учесницима састанка министар Шутановац подсетио је да је, када је пре две године покренута иницијатива да Министарство одбране заузме значајно место у имплементацији резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених Нација, био у потпуности свестан важности те резолуције.

„Жене су у разним и многобројним оружаним сукобима биле и учеснице и борци, али и жртве. Њихова заштита у тим екстремним условима је неопходна. Жене данас имају значајно место у оружаним снагама, што наше колегинице у униформама, кадети, официри и подофицири који су данас присутни и потврђују. Њихова улога је да дају нов квалитет, али и капацитет оружаним снагама. Одговор на безбедносне изазове и глобалне претње, као што захтевају сарадњу међу државама, захтевају и ангажовање свих сегмената друштва. У тој борби пол не игра никакву улогу,

улогу игра знање и способност“, истакао је Шутановац.

Према његовим речима, усвајањем Националног акционог плана за спровођење резолуције 1325, формирањем политичких и оперативних тела, дефинисањем индикатора за праћење могуће дискриминације Република Србија сврстала се међу свега 34 земље које су усвојиле оваква документа.

„Не због тога што пратимо трендове, већ због тога што желимо да нађемо најбоље одговоре за доказивање шта све могу жене у нашем систему, којих имамо око осам и по посто међу професионалним војницима, двадесет посто међу кадетима, као и у самом Министарству. Подсећам да овај број, иако је недовољан, вишеструко је већи у односу на податке од пре само неколико година“, рекао је он, напоменувши да је Министарство изузетно поносно на чињеницу да од стотину и девет државних службеника у тој институцији деведесет осам је жена.

Он је посебно захвалио представницима UNDP и SEESAC на свестраној подршци напорима Србије да учini напредак у примени резолуције 1325 Савета безбедности UN, али и на томе што су препознали нашу земљу као лидера у овој области у региону.

„Захваљујем се и свим представницима земаља из региона западног Балкана на испољеном интересовању да проблем уградње стандарда родне равноправности и примене политике једнаких родних могућности у сектору безбедности третирамо као проблем који заједничким снагама уз свестрану подршку невладиног сектора и међународних организација можемо ефикасно решавати“, напоменуо је министар Шутановац.

„Ако бих овде завршио говор то би значило да ни сам суштински не разумем тежину проблема и имам лаички однос према реформи која у нашем друштву мора да се деси као би жена заузела управо онај положај који јој припада не само у сектору безбедности, већ у свим сегментима нашег друштва, државе и породице“ рекао је министар и додао да је као и у свим другим реформама и ту неопходна јака подршка свих сегмената друштва.

Увођењем професионалне војске, напоменуто је министар одбране, сви млади људи имају једнаке могућности избора у Србији, а женама је први пут дата могућност да у складу са својим афинитетима приступе војсци.

„Драге моје даме, ту шансу не смеете пропустити јер у нашем систему, не само декларативно већ и суштински, даме бирају“ - рекао је министар Шутановац.

Он је посебно захвалио невладиној сектору, који је одувек инсистирао на родној равноправности и имао улогу корективног фактора у нашем друштву, помажући му да сазри и усвоји све универзалне европске вредности као своје.

„Желим, такође, да похвалим колеге, официре и подофицире, који су препознали потребу и значај имплементације Националног акционог плана, без којег ни ова конференција не би била одржана“ - подвукао је министар одбране.

Обраћајући се присутнима државна секретарка у Министарству одбране др Тања Мишчевић изјавила је да је жеља жена да знањима која имају помогну у сектору безбедности и да тиме докажу да заиста заслужују своје место у систему одбране.

-У овом моменту имамо неколико жена у чину пуковника које се приближавају испуњавању свих критеријума, односно услова, да добију и виша звања. У Генералштабу међу професионалним војницима тренутно постоји 8,5 одсто жена, а у Министарству одбране тај проценат је нешто већи, око 20 одсто, јер постоје и жене цивили које учествују у раду тог министарства. Потпуно интересантно јесте да на Војној академији и Медицинском факултету Војномедицинске академије тај проценат прелази 20 одсто, јер је интересовање за школовањем жена које желе да постану жене официри много веће него раније, изјавила је државна секретарка и додала како жене на

Универзитету одбране доказују својим успехом да ће једног дана српска војска имати и жене генерале.

Амбасадор Шведске у Србији његова екселенција Кристер Асп, поздрављајући присутне, изјавио је да мушкарци и жене треба да буду једнаки и да се родна перспектива узме у обзир за свако планирање и извођење војних операција. Амбасадор је додао да постоји дугорочна одговорност уочавања жена као битних актера у сфери безбедности јер је улога жена значајна у областима решавања конфликта и изградњи мира и додао да Шведска јесте и наставиће да буде посвећена том пројекту.

Краљевина Норвешка подржава напоре земаља западног Балкана да достигну виши ниво родне интеграције и равноправности. Војни аташе Амбасаде Краљевине Норвешке пуковник Есбен Ос, наговестио је да је веома важно укључити жене у све што има везе са темама мира и безбедности и нагласио да је интеграција тог питања у сектор безбедности и увођење једнаких могућности за полове обавеза свих нас.

Стални представник Програма УН за развој у Србији Вилијам Инфанте истакао је велику важност пројекта интеграције начела родне равноправности у сектор безбедности, за све земље у региону, јер промовише укључивање жена кроз реформу поменутог сектора. Посебно је напоменуо да је UNDP поносан партнер у пројекту министарстава одбране Црне Горе, Босне и Херцеговине, Македоније и Србије, који су се удружили у циљу унапређења безбедности и стабилности у региону.

Вршилац дужности шефа тима UNDP SEESAC др Иван Звержхановски присутнима је представио пројекат „Јачање регионалне сарадње у области интеграције родне перспективе у реформу сектора безбедности на западном Балкану“. Др Звержхановски је напоменуо да је процес увођења жена у оружане снаге у већини земаља почео тек последње деценије. Према његовим речима неопходно је створити услове како би се квалификованим женама, које испуњавају све услове, омогућило да уђу

у службу и да имају исте услове за напредовање у каријери као мушкарци. Када је реч о земљама у окружењу, Звержхановски напомиње да су и тамо сличне бројке као код нас, а интересовање жена за војничку професију расте. У све четири земље, обухваћене пројектом, девојкама је омогућено да се школују на војним академијама.

Потписници заједничке изјаве договорили су, између осталог, заједничко планирање активности, информисање и консултовање о питањима заједничког интереса у вези са промовисањем принципа родне равноправности у политикама одбране и безбедности.

Пројекат родне равноправности у реформи сектора безбедности има за циљ да помогне министарствима одбране у БиХ, Македонији, Црној Гори и Србији да унапреде родну равноправност у сектору безбедности путем регионалне сарадње. Остали циљеви пројекта су – успостављање и подршка структурама које су надлежне за родну равноправност, веће запошљавање и задржавање жена у служби и промене у организационој култури.

Да би се у једном друштву посветила адекватна пажња потребама и приоритетима жена и

мушкараца, потребно је да подједнако буду заступљени у процесима доношења одлука и креирању и спровођењу политика, што важи и за сектор безбедности.

У земљама западног Балкана присуство жена у војсци своди се на изузетно мали број када је реч о командним и руководећим позицијама. Подаци приказују да су потребне додатне мере које ће привући жене и задржати их у војскама земаља западног Балкана.

Кључне активности за спровођење тог пројекта су подршка за успостављање надлежних структура за родну равноправност која се огледа у подршци институционализацији тих структура и изградњи капацитета надлежних структура за родну равноправност при Министарству одбране у циљу интегрисања родних тема у политику одбране, затим подршка реформи кадровске политике у правцу већег запошљавања и задржавања жена, спровођење истраживања о положају и улози жена у војсци и утврђивање неопходних корака за запошљавање и задржавање жена у служби.

Уз то потребна је подршка у размени најбољих пракси у области јачања кадровске политике и пракси на родно-осетљив начин као и анализа политике запошљавања и задржавања у служби и развоју родно-осетљивих приступа.

Следећа кључна активност је програм сензитивизације родне равноправности који ће бити постигнут кроз обуку инструктора у циљу сензитивизације војног кадра о родној равноправности, подршку ревизији наставног плана и програма како би обухватао и питање родне равноправности и безбедности, затим кроз успостављање регионалне мреже тренера и подршку развијању каријера жена преко система стипендија за похађање наставних курсева и програма размене.

Предвиђено је да пројекат траје до краја 2014. године, а Програм Уједињених нација за развој (UNDP), кроз своју канцеларију SEESAC, биће надлежан за спровођење активности у сарадњи са институцијама западног Балкана.

После усвајања Националног акционог плана (НАП) Министарство одбране формирало је Аналитичку групу МО и ВС, изабрана су лица за Политички савет, Мултисекторско координационо тело за спровођење НАП-а, Савет за родну равноправност Владе Републике Србије и именовано је лице у Радну групу координаторки за спровођење Акционог плана при Управи за родну равноправност. Од усвајања НАП-а Министарство одбране и Војска Србије реализовала је више од 190 активности у вези са његовим спровођењем.